

Advent

Nog is het herfst, maar de gloeiende kleuren aan de bomen zijn aan het verdwijnen. De winden blazen de laatste herinnering aan de zomerzon samen met de blaadjes weg. Buiten is het koud en guur en de avonden worden langer; we maken het gezellig in huis. Een eerste poging om licht en warmte van binnenuit te laten ontstaan, was het Sint Maartens lampje. Nu breekt de tijd van Advent en Sinterklaas aan en mogen we het innerlijk licht nog iets versterken ter voorbereiding op het kerstfeest.

Advent omvat de vier zondagen vóór Kerst, ter voorbereiding op het Kerstfeest. De naam komt van het Latijnse woord 'adventus' en betekent komst. De adventstijd is een tijd van vreugdevolle verwachting en naar binnen gaan. Het is de tijd van het uiterlijk donker waarin het innerlijk licht opnieuw geboren kan worden. De adventsperiode begint dit jaar op zondag 3 december. Elke week steken we een nieuwe kaars aan op de adventskrans; op het kerstfeest branden alle vier de kaarsen.

Tijdens de adventstijd zijn we op weg naar de langste nacht. Steeds schaarser wordt het licht. De zon bereikt rond 21 december haar diepste punt, op het noordelijk halfrond begint de winter en heeft de aarde alle levenskrachten in zich teruggetrokken. Het is de donkerste tijd van het jaar... Advent is de stille tijd, waarin het groeiend kaarslicht symbolisch is voor het innerlijk licht dat het aardedonker kan overwinnen. Met de geboorte van het Kerstkind is dat innerlijk licht op aarde gekomen, om te groeien in de mensen.

Zo vieren de Advent bij ons op school...

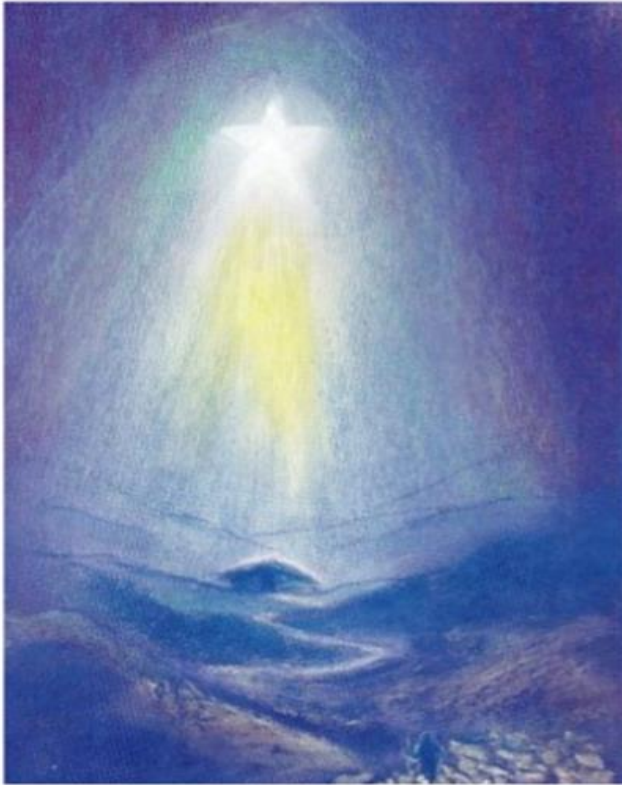
Kleuterklassen

Op maandag, ná de eerste Advent, dit jaar is dat **4 december**, vieren we op school advent. De klas is verduisterd en in de adventskrans brandt één kaarsje. Er wordt zachtjes muziek gemaakt en we zingen de adventsliedjes. In de klas ligt een adventstuintje; een spiraal van dennengroen of schelpenzand op de grond waar de kinderen doorheen mogen lopen.

De kleuters nemen deze dag buiten afscheid en doen dan op de gang hun jas en schoenen uit, daarna gaan ze zelf in de kring zitten om de adventstuin heen. Kinderen die deze dag te laat komen, kunnen niet naar binnen tot het ritueel voorbij is; zij wachten in stilte op de gang met de eigen ouder.

Onderbouw

Elke ochtend in de Adventsperiode wordt er bij binnenkomst muziek gemaakt door een aantal kinderen en leerkrachten. Hiervoor zal een intekenlijst op het bord in de hal hangen. Daarop kun je inschrijven wanneer je muziek kunt maken. We kijken uit naar jullie muzikale bijdrage! De rest van de kinderen komen dan in **stilte** de school binnen en er is volop aandacht voor de muziek die klinkt. Als de kinderen in de klas de spreuk hebben gezegd gaan we met de gehele onderbouw naar de zaal en zingen gezamenlijk adventsliederen. Daarna volgt er een adventsverhaal verteld door een juf of meester. De rest van de adventsweek vindt er in elke klas een ochtendritueel plaats dat past bij de sfeer. Dat kan zijn dat er een kaarsje wordt gebrand en/of dat er een kort adventsverhaal wordt verteld. Dit kan echter per klas verschillen.

"Donker is de aarde
De bomen zijn nu kaal
Voor kwaad bewaar ons
De dappere Michaël..."

Heilige Sint Maarten
Hij schonk ons offerkracht
Advent is nu gekomen
En heel de wereld wacht...

Nicolaas wil helpen
Een beter mens te zijn
Op dat het Kerstlicht stralen
In onze harten rein..."

Sint Nicolaas

Hoewel Sint Nicolaas op 6 december jarig was, wordt zijn feest op 5 december gevierd (voor de liefhebbers staat er onderaan deze nieuwsbrief meer achtergrond over Sint Nicolaas). Dit feest is het derde feest dat - samen met Michaël en Sint Maarten - voor de kinderen bijdraagt aan de voorbereiding op het kerstfeest.

Sint Nicolaas komt in de tijd dat de eerste adventskaars wordt aangestoken, en de verwachting van de komst van het Kerstkind begint. En dat is misschien wel niet voor niets. Het schenken en ontvangen hebben we al geoefend met Sint Maarten. En dit thema komt versterkt terug bij het Sinterklaasfeest. Het Sinterklaasfeest is een uitbundig feest van schenken en ontvangen; het werkelijk proberen te ontdekken wat de ander nodig heeft en hem daarmee verrassen. De oudere kinderen en volwassenen worden door Sint gemaand om even stil te staan bij het afgelopen jaar, doordat grappige gedichten een spiegel kunnen zijn. Wat hebben we dit jaar aan goeds gedaan? Het Sinterklaasfeest biedt ons de mogelijkheid om uiterlijkheid van ons af te schudden om vervolgens de stilte van advent in ons op te kunnen nemen.

Door de gaven van Sint Nicolaas openen wij onze harten en worden we blij en dankbaar en kunnen we zelf ook geven. Met dit open hart kunnen we in de donkere tijd de lichtimpuls van kerst ervaren.

Zo vieren we Sinterklaas op school...

De kleuterklassen

In de Sinterklaasperiode worden in de klas Sinterklaasliedjes gezongen, de kinderen mogen pepernoten bakken en in de kring wordt het Pietenspel gespeeld. Tijdens het vrije spel mogen de kinderen zich, met de verkleedkleden van de klas, verkleeden als Sinterklaas en Piet. **Door de kinderen zelf meegebrachte verkleedkleden, worden in de mand voor de klas verzameld en kunnen tijdens het vrijespeel gebruikt worden.**

Op dinsdag **5 december** komen Sint Nicolaas en Piet op bezoek in de kleuterklas. Sint Nicolaas vertelt een mooi verhaal en alle kinderen krijgen het cadeau waar de Pieten zo hard aan hebben gewerkt.

De onderbouw

In de onderbouw wordt het feest op verschillende wijze gevierd.

De klassen 1 t/m 6 zingen in het begin van de ochtend voor Sint Nicolaas in de zaal. Sint vertelt daarna een verhaal voor heel de onderbouw. Daarna gaan de kinderen terug naar hun klas.

Klas 1 t/m 3 krijgen nog van Sint het cadeau waar de Pieten zo hard aan gewerkt hebben. De vreugde is elk jaar weer groot, een feest om te zien hoe blij de kinderen zijn met hun cadeau. Een groter compliment kunnen de Pieten niet krijgen.

Sint Nicolaas brengt in de loop van de ochtend ook een bezoek aan de klassen. Heel spannend voor de kinderen, maar dat maakt het feest wel compleet.

Klas 4 t/m 6 viert het feest met surprises. De kinderen hebben mooi werk in elkaar geknutseld en gedichten voor elkaar geschreven. Ook een feest om te zien hoe inventief en creatief de kinderen al zijn op die leeftijd. Er komen vaak ware kunststukjes voorbij. Het wachten tot je aan de beurt bent, of de door jou gemaakte surprise aan de beurt is, kan best spannend zijn voor sommige kinderen. Wellicht komen er deze ochtend ook nog wat pieten voorbij in de klas. Je weet het maar nooit.

Heel de school is op de feestdag van 5 december om 13:00 uur uit.

Achtergrond Sint Nicolaas

Veel tradities in het huidige sinterklaasfeest gaan terug tot de Nicolaas van Myra, hoewel er ook elementen van feesten en vereringen van voor de tijd van het christendom in herkenbaar zijn.

Nicolaas van Myra is geboren in Patara te Lycië, dat tegenwoordig in Turkije ligt, maar in het jaar 280 bij het toenmalige Byzantijnse rijk hoorde. Later werd hij bisschop van Myra, de hoofdplaats van Lycië. Hij stierf op 6 december 342. Na de inval van de moslims in het gebied, werden de stoffelijke resten van de heilige in 1087 gestolen en naar Bari gebracht. Als oosters kerkheilige werd Nicolaas oorspronkelijk alleen in het oosten van Europa geëerd, in het bijzonder in Griekenland en Rusland. Omdat Nicolaas de schutspatroon van de zeevaarders was, kreeg hij ook in de West- Europese kustnaties een grote aanhang. In de 13e eeuw werd zijn naamdag vastgesteld op 6 december. Vanaf dat moment verspreidde zich de Nicolaas verering over heel Europa.

Verschillende legendes staan aan de grondslag van Sint Nicolaas als beschermer van kinderen. Zo is er de legende van de drie scholieren die door een herbergier werden gedood maar door Sint Nicolaas weer tot leven werden gewekt, de legende van de drie arme dochters die dankzij giften van Sint Nicolaas konden trouwen en de legende van het kind dat in het bad door Sint Nicolaas werd behoed voor verbranding.

Het rijden over de daken verwijst mogelijk naar de Noorse oppergod Odin, die deze kunst ook beheerste. Nicolaas' uiterlijk zou ook overeenkomen met het uiterlijk van Odin. Odin reed op een schimmel, de achtbenige Sleipnir, waarmee hij door de lucht vloog.

Andere Sinterklaastradities lijken af te stammen van Germaanse tradities. Tijdens het Germaanse zonnewende feest vroegen jonge meisjes aan Wodan een afbeelding van hun nog onbekende toekomstige geliefde; tegenwoordig zijn dat de speculaaspoppen ('vrijers'). Het gooien van cadeaus in schoorstenen zou afstammen van Germaanse offerplaatsen (vuurplaatsen). De cadeautjes voor het paard van Sinterklaas, die voor de kachel worden gezet zodat ze door de schoorsteen meegenomen kunnen worden, verwijzen naar de offers die aan de goden werden geschonken. (Vreugde) vuren werden vervangen door een vuur, open haard.

Na de reformatie probeerden calvinistische predikanten het sinterklaasfeest af te schaffen, omdat het te veel heidense en vooral paapse elementen zou bevatten. Het sinterklaasfeest was in grotere steden inderdaad een woelig volksfeest dat vaak tot opstootjes en openbare dronkenschap leidde.

Het was echter zo populair dat dit streven weinig succes heeft gehad, zelfs niet bij het strengst protestantse volks- deel.

In de loop der jaren transformeerde Sinterklaas tot een boeman die gebruikt werd om kinderen schrik aan te jagen. In de late 18e eeuw keerde men zich tegen het straatfeest van Sinterklaas en ook tegen dit beeld van de boeman. Het feest moest gebruikt worden om kinderen gehoorzaamheid en ijver bij te brengen. Sinterklaas werd een onderdeel van de opvoeding en het feest kreeg een plaats in het onderwijs en het gezin. De boeman was afgedaan, de traditionele bisschop werd teruggehaald. Vanaf de tweede helft van de 19e eeuw begon Sinterklaas in persoon zijn opwachting te maken in de maatschappij. Tot dan toe was hij slechts een mythisch persoon geweest, waarvan weliswaar de sporen in de schoentjes op 6 december zijn aanwezigheid aantoonde, maar die verder niet zichtbaar was.

De geografische herkomst van de folkloristische Sinterklaas is volgens de huidige Nederlandse traditie niet langer Klein Azië of Italië, maar Spanje. Waarom dat zo is, is onduidelijk. Soms wordt er op gewezen dat Zuid-Italië met Bari een deel van de Kroon van Aragón is geweest.